

Sygn. akt I C 1114/13

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 grudnia 2013 roku

Sąd Okręgowy w Lublinie I Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący: SSO Alicja Zych

Protokolant: Dorota Twardowska

po rozpoznaniu w dniu 13 grudnia 2013 r. w Lublinie

na rozprawie

sprawy z powództwa **F. D.. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w K.**

przeciwko **Wojewódzkiemu Szpitalowi (...) Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w L.**

o zapłatę

I. Zasądza od pozwanego Wojewódzkiego Szpitala (...) Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w L. na rzecz powoda F. D.. Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w K. kwotę 81 885,09 zł (osiemdziesiąt jeden tysięcy osiemset osiemdziesiąt pięć złotych 9/100) z ustawowymi odsetkami od dnia 29 maja 2013 roku do dnia zapłaty i kwotę 2 129,65 zł (dwa tysiące sto dwadzieścia dziewięć złotych 65/100) z ustawowymi odsetkami od dnia 13 czerwca 2013 roku do dnia zapłaty oraz kwotę 4 668 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygn. akt I C 1114/13

UZASADNIENIE

W pozwie z dnia 12 czerwca 2013 roku powód (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w K. domagała się zasądzenia od pozwanego Wojewódzkiego Szpitala (...) Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej z siedzibą w L. kwoty 84 014,74 zł z ustawowymi odsetkami od kwoty 81 885,09 zł. od dnia 29 maja 2013 roku do dnia zapłaty i od kwoty 2 129,65 zł. z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty i zasądzenia kosztów postępowania. Pozew został wniesiony dnia 13 czerwca 2013 roku w elektronicznym postępowaniu upominawczym (pozew, k. 2 – 7). W uzasadnieniu pozwu powód wskazał, iż pozwany w ramach prowadzonej działalności dokonywał u powoda zakupu produktów farmaceutycznych za które powinien zapłacić powodowi należności w kwotach i terminach wskazanych na wystawianych fakturach Vat. Towar został pozwanemu dostarczony co poświadczył podpisami na fakturach Vat, natomiast należność nie została uregulowana. Wobec powstałego zadłużenia powód wezwał pozwanego do zapłaty należności w terminie do dnia 2 maja 2013 roku, jednak pozwany na wezwanie nie zareagował.

Dnia 8 lipca 2013 roku Sad Rejonowy Lublin – Zachód w Lublinie za sygn. akt VI Nc – e 1438016/13 wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym w całości uwzględniającym żądanie pozwu (nakaz zapłaty, k. 8).

Pozwany wniósł sprzeciw (sprzeciw, k. 9 – 14).

Sąd Rejonowy Lublin – Zachód w Lublinie postawieniem z dnia 27 sierpnia 2013 roku stwierdził skuteczne wniesienie sprzeciwu i utratę mocy nakazu zapłaty w całości oraz przekazał sprawę do rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Lublinie (postawienie, k. 31).

W sprzeciwie od nakazu zapłaty pozwany Szpital podniósł, że nie kwestionuje faktu wymagalności kwot dochodzonych pozwem, ani ich wysokości. Niemniej jednak z uwagi na aktualną sytuację finansową wniósł o oznaczenie sposobu wykonania zobowiązania objętego roszczeniem powoda poprzez rozłożenie dochodzonej należności głównej na raty oraz o nie obciążanie dalszymi odsetkami od tak oznaczonego zobowiązania. Dodatkowo pozwany wniósł o nie obciążanie go kosztami niniejszego postępowania.

Uzasadniając swoje stanowisko pozwany Szpital podniósł, że w zakresie finansowania zdany jest głównie na kontrakty z NFZ, które nigdy nie pokrywały w całości, nie tylko kosztów wykonanych zabiegów, ale także kosztów utrzymania placówki. Wykonanie więc jednorazowo ciężącego na Szpitalu zobowiązania skutkowałoby zagrożeniem istnienia jednostki, a tym bardziej ograniczeniem zakresu świadczonych usług, co niewątpliwie naruszałoby interes leczonych pacjentów. Pozwany Szpital podniósł nadto, że obecnie wdrażany jest Program naprawczy na lata 2011-2015, który zakłada zbilansowanie się kosztów z przychodami w roku 2015 i jest kontynuacją wcześniej opracowanych i wdrażanych programów.

Podsumowując, pozwany Szpital podniósł, że posiada uzasadnione podstawy do złożenia wniosku o rozłożenie na raty wymagalnego zobowiązania, nie tylko z uwagi na swoją trudną sytuację finansową, ale również ze względu na podejmowane działania, które zmierzają do zaspokojenia wymagalnych zobowiązań wobec wierzycieli, w tym również wobec powoda.

Wobec powyższego, pozwany zaproponował spłatę należności dochodzonej pozwem w trzech miesięcznych ratach, płatnych od sierpnia 2013 roku (sprzeciw od nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym, k. 9 - 14).

Po przeprowadzeniu rozprawy sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Strony łączyła umowa o dostawę produktów farmaceutycznych (okoliczność bezsporna). W wyniku powyższego, powodowa Spółka wystawiła szereg faktur VAT opiewających na łączną kwotę 81 885,09 zł (okoliczność bezsporna). Wskazana powyżej kwota nie została jednak uregulowana przez Wojewódzki Szpital (...) Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej z siedzibą w L. na rzecz Spółki (okoliczność bezsporna). Dlatego też, w dniu 18 kwietnia 2013 roku powodowa Spółka wystawiła wezwanie do zapłaty, domagając się od pozwanego zapłaty należności głównej i należności odsetkowej (okoliczność bezsporna).

Powyższy stan faktyczny został ustalony na podstawie twierdzeń powoda przyznanych w sprzeciwie od nakazu zapłaty przez pozwanego. Wobec powyższego zastosowanie ma przepis art. 229 kpc albowiem przyznanie tych okoliczności nie budzi, mając za podstawę całokształt materiału w sprawie, żadnych wątpliwości.

Mając powyższy stan faktyczny za podstawę sąd zważył co następuje:

Powództwo jest zasadne i dlatego też zasługuje na uwzględnienie. Niezasadny jest natomiast wniosek pozwanego Szpitala o rozłożenie dochodzonej należności głównej na trzy miesięczne raty oraz o nie obciążanie dalszymi odsetkami od tak oznaczonego zobowiązania.

W pierwszej kolejności należy wskazać, że w niniejszej sprawie bezsporna była okoliczność zawarcia pomiędzy stronami postępowania umów, których przedmiotem była dostawa przez powoda pozwanemu produktów farmaceutycznych. Pozwany Szpital nie kwestionował również okoliczności wymagalności kwot wynikających z faktur VAT, ani ich wysokości. Wobec powyższego, nie kwestionował nadto okoliczności wywiązania się przez powodową Spółkę z postanowień zawartych z nim umów o dostawę tychże produktów farmaceutycznych.

Niemniej jednak pozwany Szpital domagał się rozłożenia dochodzonej należności głównej na trzy miesięczne raty oraz o nie obciążania dalszymi odsetkami od tak oznaczonego zobowiązania.

W tym miejscu należy przytoczyć treść art. 320 k.p.c., zgodnie z którym w szczególnie uzasadnionych wypadkach sąd może w wyroku rozłożyć na raty zasądzone świadczenie, (...).

Cytowany powyżej przepis daje więc Sądowi możliwość rozłożenia na raty zasądzonego w wyroku świadczenia, a tym samym orzeczenia o sposobie spełnienia świadczenia w sposób bardziej dogodny dla zobowiązanego, aniżeli wynikałoby to z regulacji prawa materialnego. Zastosowanie tej regulacji uzależnione jest jednak od zaistnienia "szczególnie uzasadnionego wypadku", przez który, zgodnie z utrwalonym stanowiskiem doktryny i orzecznictwa, należy rozumieć brak możliwości spełnienia świadczenia przez dłużnika w terminie bez narażenia się na niepowetowane szkody (M. Jędrzejewska (w opracowaniu K. Weitzta) w: Kodeks postępowania cywilnego..., t. 2, red. T. Ereciński, s. 24 i n.; zob. też E. Gapska, Czynności..., s. 134; A. Góra-Błaszczkowska, Orzeczenia..., s. 40; M. Uliasz, Kodeks postępowania cywilnego..., s. 422).

„Szczególnie uzasadnione przypadki” w rozumieniu art. 320 k.p.c. nie muszą mieć jednak wyjątkowego charakteru. O tym, czy chodzi o „szczególnie uzasadnione przypadki” decydują okoliczności danego wypadku, przy czym o rozłożeniu na raty decyduje stan rzeczy istniejący w chwili zamknięcia rozprawy (art. 316 § 1 k.p.c.). Z reguły chodzić tu będzie o okoliczności leżące po stronie pozwanego dłużnika, jego sytuację majątkową, finansową, rodzinną, które czynią nierealnym spełnienie przez niego od razu i w pełnej wysokości zasądzonego świadczenia. Nie można jednak nie brać pod uwagę także sytuacji samego wierzyciela (vide: wyrok Sądu Najwyższego – Izba Cywilna z dnia 28 stycznia 1998 roku, II CKN 590/97, opubl. Legalis).

Odnosząc powyższe do przedmiotowej sprawy należy podnieść, że powodowa Spółka prowadzi działalność gospodarczą, której przedmiotem jest dostawa produktów farmaceutycznych. Głównymi kontrahentami powoda są więc publiczne zakłady opieki zdrowotnej, które z uwagi na swoją ciężką sytuację finansową, co powszechnie wiadomo nagminnie opóźniają się ze spełnieniem ciężących na nich zobowiązań. Powyższe bez wątpienia może więc negatywnie wpływać na sytuację finansową powodowej Spółki.

Podkreślić również należy, że odmiennie do sytuacji powodowej Spółki, która w wyniku utracenia płynności finansowej może być nawet zmuszona do zakończenia prowadzenia działalności gospodarczej, to pozwany Szpital, z uwagi na to, że świadczy usługi zdrowotne, nadal będzie kontynuować swoją działalność statutową, co pośrednio wynika z treści art. 15 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 roku o działalności leczniczej – Dz. U. z 2013 roku, Nr 217 – tekst jednolity), zgodnie z którym, podmiot leczniczy nie może odmówić udzielenia świadczenia zdrowotnego osobie, która potrzebuje natychmiastowego udzielenia takiego świadczenia ze względu na zagrożenie życia lub zdrowia – a którą to okoliczność przyznał sam pozwany w sprzeciwie od nakazu zapłaty.

Nie można także nie zauważyć, że obecny stan finansów w służbie zdrowia ma charakter trwały, utrzymujący się od wielu lat. W związku z tym nie tylko pozwany Szpital boryka się problemami finansowymi. Prowadzi to do wniosku, że trudna sytuacja finansowa, na którą powoływał się pozwany, twierdząc, że okoliczność ta winna świadczyć za rozłożeniem dochodzonego pozwem roszczenia na raty, nie ma charakteru szczególnego. Nie można pominąć okoliczności, że pozwany Szpital, zawierając z powodową Spółką przedmiotowe umowy był świadomy swojej trudnej sytuacji finansowej, a zatem brak wykonywania przyjętych na siebie zobowiązań, co do terminowej ich zapłaty nie wynikał z okoliczności przez niego nie przewidzianych. Inaczej rzecz ujmując, pozwany Szpital zdawał sobie sprawę ze swojej sytuacji finansowej, o czym świadczą złe wyniki finansowe i liczne ciężące na nim zobowiązania, których nie był w stanie spełnić, (co sam przyznał), niemniej jednak, zaciągał kolejne zobowiązania, z których również się nie wywiązywał.

Wprawdzie, jak podniósł pozwany w sprzeciwie od nakazu zapłaty, z uwagi na to, iż jest placówką ratującą życie i zdrowie ludzkie, niezbędnym jest ciągle zaciąganie przez nią zobowiązań. W ocenie Sądu jednak, nawet we wskazanej powyżej sytuacji, takie działanie pozwanego nie może zasługiwać na aprobatę, bowiem dawałoby to przyzwolenie na nieregulowanie zaciągniętych zobowiązań bez jakichkolwiek dalszych, zarówno finansowych, jak i prawnych konsekwencji.

Uzasadniając wniosek o rozłożenie dochodzonej należności na raty, pozwany podniósł w sprzeciwie od nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym, iż podejmuje szereg działań, mających na celu poprawę jego stanu finansowego, poprzez m. in., wdrażanie Programu naprawczego na lata 2011-2015, który zakłada zbilansowanie się kosztów z

przychodami w roku 2015 i jest kontynuacją wcześniej opracowanych i wdrażanych programów. Należy jednak zauważyć, że pozwany celowo doprowadził do procesu, nie podejmując nawet próby negocjowania z powodką sposobu spłaty posiadanych wobec niej wymagalnych wierzytelności. Podkreślenia wymaga fakt, że pozwany Szpital domagał się rozłożenia dochodzonej w sprawie wymagalnej wierzytelności na raty od miesiąca sierpnia 2013 rok. Jak wynika natomiast z okoliczności niniejszej sprawy, do dnia wydania wyroku, pozwany nie uiścił na rzecz powodowej Spółki żadnej należności na poczet ciężącego na nim wobec niej zobowiązania, mimo, iż, jak już zostało wskazane powyżej, wnosił o rozłożenie świadczenia na raty, począwszy od miesiąca sierpnia. Powyższe prowadzi do wniosku, iż podnoszona przez pozwanego okoliczność, że w przypadku rozłożenia ciężącego na nim wobec powodowej Spółki zobowiązania, zostanie ono w pełni spełnione, stanowi jedynie gołosłowne twierdzenia Szpitala w tym przedmiocie. W ocenie Sądu więc, przedmiotowy wniosek pozwanego jest jedynie próbą uzyskania odroczenia terminu płatności, nie wynikającą w żaden sposób z niemożności jednorazowego jego spełnienia.

Podsumowując zatem powyższe rozważania należy podnieść, że w sytuacji rozłożenia przez Sąd dochodzonego w sprawie roszczenia na raty, powodowa Spółka nie tylko nie uzyskałaby od strony pozwanej zaspokojenia należności w uzgodnionych przez strony terminach, lecz nadto nie uzyskałaby pełnej rekompensaty strat, jakie z tego tytułu poniosła.

Pozwany wskazuje w uzasadnieniu sprzeciwu, iż uiszczenie jednorazowe kwoty na rzecz powoda będzie dla powoda nie tylko utrudnieniem w prowadzonej dalszej działalności, ale przed wszystkim wpłynie na jakość udzielanych świadczeń, a w dalszej perspektywie może spowodować zagrożenie istnienia jednostki powołanej w pierwszej kolejności do realizacji zadań, jakimi są ochrona życia i zdrowia ludzkiego. W ocenie sądu jednak mimo podniesienia powyższych argumentów, nieuwzględnienie wniosku pozwanego nie pozostaje sprzeczne z zasadami współżycia społecznego. Istotą prawa cywilnego jest wprawdzie strzeżenie praw podmiotowych, a zatem wszelkie rozstrzygnięcia prowadzące do redukcji, bądź unicestwienia tych praw wymagają z jednej strony ostrożności, a z drugiej - bardzo wnikliwego rozważenia wszystkich aspektów rozpoznawanego wypadku. Zasady współżycia społecznego w rozumieniu art. 5 k.c. są bowiem pojęciem pozostającym w nierozłącznym związku z całokształtem okoliczności danej sprawy i w takim całościowym ujęciu wyznaczają podstawy, granice i kierunki jej rozstrzygnięcia w wyjątkowych sytuacjach, które przepis ten ma na względzie. Dlatego dla zastosowania art. 5 k.c. konieczna jest ocena całokształtu szczególnych okoliczności danego wypadku w ścisłym powiązaniu nadużycia prawa z konkretnym stanem faktycznym (vide: wyrok Sądu Najwyższego – Izba Cywilna z dnia 22 listopada 1994 roku, II CRN 127/94, opub. Legalis).

Odnosząc powyższe do przedmiotowej sprawy należy wskazać jednak, że w jej okolicznościach, nie można przez zastosowanie art. 5 k.c. i w oparciu o zasady słuszności odmówić powodowi ochrony prawnej, zwłaszcza, że prowadziłyby to do tolerowania występującego w obrocie gospodarczym zjawiska spełniania świadczeń pieniężnych z opóźnieniem. Ponadto dochodzenie zapłaty za należycie spełnione świadczenie nie może być rozumiane jako nadużycie prawa podmiotowego oraz jako sprzeczne z zasadami współżycia społecznego i zasadami słuszności.

Z tych też wszystkich względów Sąd nie przychylił się do wniosku pozwanego Szpitala o rozłożenie na raty dochodzonego w sprawie świadczenia. Wobec tego, Sąd zasądził od pozwanego Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej Wojewódzkiego Szpitala (...) Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej na rzecz powoda dochodzoną pozwem kwotę.

Rozstrzygnięcie w przedmiocie odsetek uzasadnione jest z kolei treścią art. 481 § 1 k.c. W przypadku bowiem zobowiązania dłużnika (pozwanego Szpitala w sprawie) do spełnienia świadczenia jednorazowo, należało kwoty objęte żądaniem pozwu zasądzić wraz z ustawowymi odsetkami za okres opóźnienia.

Rozstrzygnięcie o kosztach uzasadnia treść art. 98 § 1 k.p.c., wyrażającego zasadę odpowiedzialności za wynik procesu.

Z tych też względów, Sąd zasądził od pozwanego Wojewódzkiego Szpitala (...) Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w L. na rzecz powoda kwotę 4 668 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania, na które składają się: opłata sądowa od pozwu w kwocie 1 051 zł (k. 1) oraz koszty zastępstwa procesowego wraz z opłatą skarbową od pełnomocnictwa w wysokości 3 617 zł na podstawie § 6 pkt 6 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia

28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. z 2002 roku, Nr 163, poz. 1348 z późn. zm.).

Sąd zasądził od pozwanego na rzecz powoda koszty niniejszego postępowania, z uwagi na okoliczność, że wyłączną odpowiedzialność za powstanie kosztów niniejszego postępowania ponosi pozwany Szpital. Przed wytoczeniem powództwa bowiem był wzywany do uregulowania dochodzonego w sprawie roszczenia. Z tych też również względów, Sąd nie znalazł podstaw do nie obciążania pozwanego kosztami postępowania procesowego w oparciu o treść art. 102 k.p.c. Podkreślić należy, że zastosowanie przez sąd art. 102 k.p.c. powinno być bowiem oceniane w całości okoliczności, które by uzasadniały odstępstwo od podstawowych zasad decydujących o rozstrzygnięciu w przedmiocie kosztów procesu. Do kręgu tych okoliczności należy zaliczyć zarówno fakty związane z samym przebiegiem procesu, jak i fakty leżące na zewnątrz procesu zwłaszcza dotyczące stanu majątkowego (sytuacji życiowej). Okoliczności te powinny być nadto oceniane przede wszystkim z uwzględnieniem zasad współżycia społecznego (vide: postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 14 stycznia 1974 roku, II CZ 223/73, Lex nr 7379).

Mając na uwadze całokształt okoliczności sprawy, powyższe rozważania i na podstawie wyżej powołanych przepisów, Sąd Okręgowy orzekł, jak w sentencji